

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 9/12/2018

Adam Bodnar

II.519.259.2018.MH

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Z wielkim zainteresowaniem przyjąłem doniesienia mediów o podjętej przez Sejm RP uchwale z dnia 6 grudnia 2018 r. dotyczącej wyrażenia zgody na stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec Pana posła Stanisława Gawłowskiego.

Powyższa uchwała wywołała ożywioną dyskusję medialną. W związku z tym, w celu zwrócenia uwagi na problem dotyczący praw obywatelskich, który ujawnił się na tle tej sprawy, pozwalam sobie przedstawić Panu Marszałkowi swoje stanowisko.

W pierwszej kolejności podkreślić należy specyficzny kontekst sprawy związany z chronologią wydarzeń. Uchwała Sejmu RP z dn. 6 grudnia 2018 r. podjęta została na podstawie wniosku Naczelnika Zachodniopomorskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przeszłości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2018 r. W czasie składania tego wniosku Pan poseł Stanisław Gawłowski przebywał w tymczasowym areszcie. Stąd też wniosek dotyczy jedynie przedłużenia stosowania tego środka zapobiegawczego, na co dobitnie wskazuje użyte w nim sformułowanie „stosowanie”, nie zaś „zastosowanie”.

Po złożeniu wniosku, środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania został zamieniony na poręczenie majątkowe i w dniu 12 lipca 2018 r. Pan poseł Stanisław Gawłowski opuścił areszt.

Wskazać zatem należy na wynikające z takiego stanu faktycznego wątpliwości dotyczące prawidłowości wniosku Prokuratury Krajowej. Wniosek ten niewątpliwie był prawidłowy w dacie jego składania. W czasie jego rozpoznawania przez Sejm RP w dniu 6 grudnia br., Pan poseł Stanisław Gawłowski przebywał jednak już na wolności. Wniosek powinien dotyczyć zatem nie tyle „stosowania” tymczasowego aresztowania (co mogło implikować jego dalsze stosowanie), lecz w istocie „zastosowania” (co może spowodować zastosowanie tego środka zapobiegawczego od nowa).

Wydaje się zatem, że wobec zwolnienia Pana posła Stanisława Gawłowskiego w dniu 12 lipca 2018 r., wniosek Prokuratury Krajowej powinien być zmieniony lub zastąpiony nowym wnioskiem, który odpowiadałby nowej sytuacji faktycznej i prawnej.

Analogiczną konkluzję zawiera opinia Biura Legislacyjnego Kancelarii Sejmu RP z dnia 7 sierpnia 2018 r.¹

Gdyby nawet uznać jednak, że wniosek w zakresie „stosowania” tymczasowego aresztowania mógł być przedmiotem rozpoznania przez Sejm RP w niezmienionej formie, wskazać należy, że uchwała przyjęta przez Sejm w dniu 6 grudnia 2018 r. dotyczy jedynie właśnie „stosowania” tymczasowego aresztowania, nie rozstrzyga natomiast kwestii ponownego zatrzymania Pana posła Stanisława Gawłowskiego.

Podkreślić należy, że zarówno art. 105 ust. 5 Konstytucji RP, jak i art. 10 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora² wyraźnie odróżniają instytucję wyrażenia zgody na zatrzymanie posła od zgody na tymczasowe aresztowanie posła. Występujący w obu powołanych aktach prawnych spójnik „lub” wskazuje, że Sejm może wyrazić zgodę albo jedynie na zatrzymanie albo jedynie na tymczasowe aresztowanie, albo też zarówno na zatrzymanie, jak i tymczasowe aresztowanie.

Tym samym nie jest uprawnione domniemanie, że zgoda na tymczasowe aresztowanie obejmuje automatycznie także zgodę na zatrzymanie, możliwa jest bowiem sytuacja, w której Sejm zdecyduje się wyrazić zgodę na tymczasowe aresztowanie, lecz nie na zatrzymanie posła. Wskazać trzeba, że rozstrzygnięcie takie nie jest, jak mogłoby się wydawać,

---

¹ Sygn. BL – 04 – 3/18(2).

² T. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1799.

niewykonalne, bowiem dopuszcza ono przypadek stosowania tymczasowego aresztowania posła, jeśli sam zgłosi się on do wykonania tego środka zapobiegawczego.

Ograniczenie zakresu wniosku Prokuratury Krajowej do stosowania tymczasowego aresztowania stało na przeszkodzie w ewentualnym wyrażeniu przez Sejm RP zgody na zatrzymanie Pana posła Stanisława Gawłowskiego. Do podjęcia decyzji o wyrażeniu zgody na zatrzymanie, zgodnie z art. 10 ust. 4 i ust. 5 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, konieczny jest bowiem złożony we właściwym trybie i formie wniosek.

W związku z powyższym, zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Marszałka o rozważenie uwzględniania mojego stanowiska w dalszych działaniach Sejmu RP, a także przekazania go Komisji Regulaminowej, Spraw Poselskich i Immunitetowych.

Z wyrazami szacunku

(podpis na oryginale)